

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
เทศบาลตำบลท่าวา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติกรรมชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
เทศบาลตำบลพวา

๑.ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาก็น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติกรรมชอบของเทศบาลตำบลพวา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเทศบาลตำบลพวา ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและเรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เทศบาลตำบลพวา

ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

๓. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)ภายในเทศบาลตำบลพวา

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้ง / ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้ง / ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้ง / ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้ง / ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๑ ครั้ง / ปี

๔. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในเทศบาลตำบลพวา

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	สูง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ไม่เกินร้อยละ ๑๐)
๓	ปานกลาง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ไม่เกินร้อยละ ๕)
๒	น้อย	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (ไม่เกินร้อยละ ๓)
๑	น้อยมาก	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๕. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๖. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ โอกาส X ผลกระทบ กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๔ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{Xโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact)}$$

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน) ของเทศบาลตำบลพวา
อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๑. ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I x R)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑.การยื่นคำร้องขออนุญาต	๑.อาจมีการเรียกรับสินบน ใน กรณีที่ยื่นคำร้องไม่เป็นไปตาม กำหนดระยะเวลา	๒	๓	๖	ปานกลาง	๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการ กำกับให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๒.จัดโครงการประกาศเจตนารมณ์เพื่อ สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริต	กองคลัง
๒.การตรวจสอบเอกสาร	๒.-	-	-	-	-		
๓.การใช้ดุลพินิจให้ความเห็น ประกอบพิจารณาอนุญาต อนุมัติ	๓.-	-	-	-	-		
๔.การอนุมัติออกใบอนุญาต	๔.อาจมีการเรียกรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ได้รับ การอนุญาตที่รวดเร็วขึ้น	๓	๓	๙	สูง		

๒. ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑. รับขึ้นทะเบียนผู้มีหน้าที่ชำระภาษี	๑. มีการเรียกรับสินบน เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ต้องมาขึ้นทะเบียนตามระยะเวลาที่กำหนด	๒	๓	๖	ปานกลาง	๑. สำรวจจำนวนผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ต้องเสียภาษี รวบรวมและจัดทำข้อมูลให้ครบถ้วน ๒. มีการประชาสัมพันธ์กำหนดการชำระภาษีให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง ๓. ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด	กองคลัง
๒. ประกาศแจ้งผู้มีหน้าที่เสียภาษี ให้มาดำเนินการเสียภาษี	๒.-	-	-	-	-		
๓. ผู้เสียภาษีชำระค่าภาษี ณ สำนักงานเทศบาลตำบลพวา	๓. มีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ผู้เสียภาษี ไม่ต้องชำระภาษีเต็มจำนวน	๓	๓	๙	สูง		
๔. เจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จให้ผู้เสียภาษี และบันทึกยอด	๔. การบันทึกยอดรับส่งในแต่ละวันยอดอาจไม่ตรงกัน	๒	๓	๖	ปานกลาง		

๓. ประเภทความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง		
๑. ประกาศเผยแพร่แผนจัดซื้อจัดจ้าง	๑. -	-	-	-	-	๑. กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขตของงานที่ไม่เอื้อประโยชน์ ให้ผู้ยื่นข้อเสนอหรือผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อให้เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม	กองคลัง
๒. จัดทำราคากลาง ร่างขอบเขตของงาน คณสมมติเฉพาะ	๒. อาจมีการร่างขอบเขตที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง	๒	๓	๖	ปานกลาง	๒. การตรวจสอบบุคลากรในความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน ในการจัดซื้อจัดจ้างทุกกรณีให้ตรวจสอบบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนองานด้วยไม่ว่าจะเป็น หัวหน้าเจ้าหน้าที่ให้มีการประชุมคณะกรรมการงานจ้างในการให้ข้อมูลการก่อสร้างก่อน	
๓. การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง	๓. -	-	-	-	-	๓. ให้มีการประชุมคณะกรรมการงานจ้างในการให้ข้อมูลการก่อสร้างก่อน	
๔. ดำเนินการจัดหา	๔. เจ้าหน้าที่จัดหาอาจใช้วิธีการจัดหาที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง	๓	๓	๙	สูง	๔. การตรวจสอบรับพัสดุต้องเป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขต ของงานที่กำหนดไว้ตามสัญญา พร้อมทั้งให้รายงานผลการตรวจรับให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ	
๕. การอนุมัติสั่งซื้อ/จ้าง	๕. -	-	-	-	-	๕. การตรวจสอบรับพัสดุต้องเป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขต ของงานที่กำหนดไว้ตามสัญญา พร้อมทั้งให้รายงานผลการตรวจรับให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ	
๖. การทำสัญญา	๖. อาจมีการทำสัญญาที่เอื้อต่อผู้รับจ้าง	๓	๓	๙	สูง	๖. การตรวจสอบรับพัสดุต้องเป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขต ของงานที่กำหนดไว้ตามสัญญา พร้อมทั้งให้รายงานผลการตรวจรับให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ	
๗. การตรวจรับพัสดุ	๗. หากการส่งมอบงานของผู้รับจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ อาจมีการเรียกเงิน เพื่อให้การตรวจรับผ่านไปได้ด้วยดี	๓	๓	๙	สูง	๗. การตรวจสอบรับพัสดุต้องเป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขต ของงานที่กำหนดไว้ตามสัญญา พร้อมทั้งให้รายงานผลการตรวจรับให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ	

๔. ประเด็นการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑. การประกาศสรรหา รับสมัคร สมัครพนักงานจ้าง	๑.-	-	-	-	-	๑. ตรวจสอบการประกาศรับสมัครให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อบต.จ. จันทบุรี	สำนักปลัด
๒. กำหนดวันรับสมัครผู้มี คุณสมบัติตรงตามประกาศรับ สมัคร	๒.-	-	-	-	-	๒. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารการรับสมัครผ่านช่องทาง ต่างๆ	
๓. กำหนดให้มีการสอบตาม ขั้นตอน	๓. เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับ ผลประโยชน์จากผู้สมัคร เพื่อแลก กับการได้รับตำแหน่งนั้นๆ ไม่ว่าจะ ด้วยวิธี การเรียกรับเงินจาก ผู้สมัคร การทุจริตเรื่องข้อสอบ หรือมีการเอื้อประโยชน์ให้กับ เครือญาติ	๓	๓	๙	สูง	๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการตรวจและ ควบคุมข้อสอบให้เป็นความลับ ๔. แต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือก ที่มีความเป็นกลางในการคัดเลือก บุคคล	
๔. ประกาศผลสอบคัดเลือก	๔.-	-	-	-	-		